

3F's 5 prioriteter for anstændigt arbejde til alle

I 3F ønsker vi et Europa, som både er fair overfor lønmodtagere, erhverv, klima og borgere. Et Europa, hvor vi udvikler det europæiske projekt, løfter lønmodtagerne og værner om de nationale aftalemodeller, som fortsat danner grundstenen i samarbejdet.

1. Et europæisk ID-kort

3F foreslår introduktion af et europæisk ID-kort med reeltidsinformation om arbejdstagerens arbejdsplads, ansættelsessted, arbejdstid, uddannelse, social sikring og forsikring samt skattebetaling. ID-kortet vil give europæiske lønmodtagere et bedre kendskab til deres ansættelses- og socialsikringsstatus. Kortet vil desuden sikre gennemsig- tighed via information om lønmodtageres ansættelsesfor-

hold, arbejdsplads og identitet. Samtidigt vil det styrke de nationale myndigheders, sociale parter og arbejdstilsynets muligheder for at håndhæve europæiske og nationale regler om anstændige arbejdsvilkår. Et europæisk ID-kort vil kort sagt fremme anstændigt arbejde, ved at have en præventiv effekt på unfair konkurrence, løndumping, skatteunddragelse og socialt bedrageri i hele EU.

2. Et ambitiøst platformsdirektiv

3F støtter EU-Kommissionens forslag om et direktiv for at beskytte platformsarbejderen- retteligheder. Platformskonomen er voksende, men arbejdsvilkårene på platformene er desværre langt fra altid acceptable. Fejlklassificerede selvstændige på platforme er for eksempel ikke sikret barsel, pension eller støtte i tilfælde af arbejdsulykker eller arbejds-

relateret sygdom. Vi er nødt til at sikre, at platformsarbej- dernes arbejdsvilkår svarer til almindelige lønmodtageres. Derfor støtter 3F de tre nøgleelementer i EU-Kommissio- nens forslag: Formodningsreglen, den omvendte bevisbyrde og regulering af algoritmeledelse, der alle medvirker til en bedre lønmodtagerbeskyttelse..

3. Et forbedret udbudsdirektiv

3F foreslår en revision af udbudsdirektivet. Alt for man- ge lønmodtagere er ansat under prekære arbejdsforhold på offentligt udbudte projekter. Mange er ansat gennem problematiske vikar- og rekrutteringsbureauer, postkas- sefirmaer og andre ikke-regulære former for ansættelse. Derfor er der behov for bedre og mere håndhævelige krav til

anstændige løn- og arbejdsvilkår, herunder sociale klausuler, og mulighed for at lægge vægt på kvalitet i alle offentlige indkøb. Kort sagt opfordrer 3F til, at prekære arbejdsvilkår ved offentlige udbud ophører, og ordnede og fair arbejds- forhold påbegynder.

4. Et opdateret vikardirektiv

3F arbejder for en revision af vikardirektivet fra 2014 for at styrke ordentlige arbejdsvilkår og ligebehandling af vika- ransatte og øvrige midlertidigt ansatte. Mange vikaransatte befinder sig i prekære ansættelser, hvor de er væsentligt dårligere stillet end deres fastansatte kolleger i samme virksomhed. Tilsvarende kan de fastansatte lønmodtagere

opleve, at grundlaget for deres stabile og faste tilknytning til arbejdsmarkedet sættes under pres af den mere fleksible og ofte billigere arbejdskraft, der koordineres af vikarbu- reauvikarer og indlejet arbejdskraft. Derfor opfordrer 3F til en revision af vikardirektivet med henblik på at skabe mere fair vilkår for de vikaransatte og deres kollegaer.

5. En retfærdig omstilling

Det er afgørende for 3F, at den grønne omstilling både tilgodeser lønmodtagere, virksomhederne og klimaet. 3F forventer, at ethvert initiativ om retfærdig omstilling også omfatter investeringer i den menneskelige omstilling. Dette omfatter en massiv investering i opkvalificering og omsko-

ling af EU's arbejdsstyrke for at muliggøre overgangen. Det er også vigtigt for 3F, at arbejdsmarkedets parter fortsat er involveret på alle niveauer for at skabe og sikre ejerskab samt tilknytning til arbejdsmarkedet, da lønmodtagerne har værdifuld viden og ekspertise fra arbejdspladsen.

Udfordringer på vejen mod anstændigt arbejde til alle

Mobilitet og social dumping

- Der er omkring 13 millioner mobile lønmodtagere i EU, hvilket svarer til 4.3% af EU's befolkning (EU-Kommissionen, 2020).
- De fleste mobile lønmodtagere er beskæftiget indenfor industri, detailhandel, byggeri, transport, lager, indkvartering og madservice (EU-Kommissionen, 2020).
- I 2019 udgjorde selvstændige 12% af de mobile lønmodtagere (EU-Kommissionen, 2020).
- I 2021 var 8% af de mobile lønmodtagere involveret i sort arbejde (Eurobarometer, 2020).
- Spørgeskemaundersøgelser med mobile lønmodtagere viser, at de ofte oplever urimelige forhold i henhold til løn, kontraktforhold og arbejdsvilkår (Falk & Pallesen, 2021).

Arbejdsvilkår indenfor platformsarbejde

- De nuværende 28 millioner platformsarbejdere i EU forventes at vokse til 43 millioner i 2025.
- Ud af de 28 millioner platformsarbejdere anses 5.5 millioner for at være fejlklassificeret som selvstændige (EU-Kommissionen, 2022)
- 60% af platformsarbejderne vurderer sig selv som værende lønmodtagere, 35% vurderer sig selv som studerende og 5-6% anser sig selv som selvstændig (EU-Kommissionen, 2022).
- Andelen af ufaglært platformsarbejde estimeres til at være 50% af det udbudte platformsarbejde (EU-Kommissionen, 2022).
- Fra 2016 til 2020 steg platformsselskabernes omsætning 5 gange, mens platformarbejdernes indkomst kun steg 2,5 gange (EU-Kommissionen, 2022).

Vikararbejde

- Andelen af vikaransættelser er stigende. I 2018 udgjorde de 14.1% af alle ansættelser i EU (EU-Kommissionen, 2019).
- 2.1% af lønmodtagerne i EU mellem 20 og 64 år arbejdede i 2019 for et vikarbureau (Eurostat, 2020).
- Risikoerne og udfordringerne ved grænseoverskridende vikararbejde tæller: Sort arbejde, overtrædelse af lokale ansættelsesregler, overtrædelse af væsentlige udstationseringskriterier, overtrædelse af udstationseringsadministrative pligter, sort arbejde, overtrædelse af socialsikringsregler, overtrædelse af andre arbejds-/levvilkår og falske selvstændige (Den europæiske arbejdsmarkedsmyndighed, 2022)
- Vikarbureauer er ofte uregistrerede, uden licens og underrapporterer økonomisk aktivitet samt arbejdstid (Den europæiske arbejdsmarkedsmyndighed, 2020).

Fair grøn omstilling

- 88% af EU's borgere støtter målet om en inklusiv grøn omstilling (Eurobarometer, 2022).
- 61% af EU's borgere forventer, at fremtidige grønne jobs kommer til at være af høj kvalitet (Eurobarometer, 2022).
- 46.1% af EU's voksne befolkning har behov for opkvalificering og omskoling (EFS, 2022).
- "Fit For 55"-pakken har en mulig samlet indvirkning på beskæftigelsen svarende til et tab på 494.000 job i 2030 og en mulig skabelse af 110.000 nye job (EFS, 2022).
- EU vil have behov for yderligere omkring 250.000 håndværkere for at opnå sine forpligtigelser om en co2-reduktion på 55% (EFS, 2022).

Offentlige udbud

- 14% af EU's BNP omsættes i udbud, hvilket svarer 1.9 billioner euro (EU-Kommissionen, 2022).
- Kun få medlemslande anvender obligatoriske kriterier eller klausuler vedrørende socialt og miljømæssigt ansvar i deres nationale udbudslovgivning. Som følge heraf er der en overdreven anvendelse af pris som det primære tildelingskriterium (EU-Kommission, 2017).
- Investeringsplanen for den europæiske grønne pagt vil alene mobilisere investeringer for minimum 1 billion¹ euro i det kommende årti (EU-Kommissionen, 2020).

Kontaktinformation
 EU-chef,
 Nadja Abelgren Olsen
 nadja.olsen@3f.dk
 +4560253472

¹ En billion svarer til tusinde milliarder